

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1675. usque ad annum 1681

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1780

VD18 90119207

§. 79. Franciæ Episcoporum querelæ ad Papam de turbata Clementis IX.
Pace.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67305)

Sæc. XVII.

A. C. 1678.

§. LXXIX.

*Franciæ Episcoporum querelæ ad Pa-
pam de turbata Clementis IX.
Pace.*

Promulgato Niovensi edicto, cujus se-
pra meminimus, omnes, qui se
D. Augustini Discipulos dicebant, vene-
menter querebantur, inde Clemen-
tis IX. pacem violari, cunctaque mala
Gallicanam Ecclesiam olim opprimen-
tia innovari, nullum in universo Re-
gno dari Jansenistam, neminem dam-
natam quinque propositionum doctri-
nam tueri, omnesque Sedis Apostolicæ
definitioni sincera submissione aquie-
scere, atque ad Sedis Apostolicæ, Re-
gisque mentem obsequioso silentio im-
mane illud bellum fuisse confectum,
proin Jansenismum, qui primo ob de-
fensam Jansenii doctrinam, Leo ru-
giens, & postea ob Jansenii sensum, &
Ecclesiasticæ disciplinæ contemptum,
& asseclarum numerum, caudatus erat
draco, tandem domito utroque monstro
in merum Phantasma degenerasse,
nunc vero, cum recens ab omnibus
subscriptio sine limitatione peteretur,
Ecclesiæ tranquillitatem tam caro præ-
tium, ac multiplici dispendio emptam
rursus turbari: Ejusmodi querelas præ-
primis

primis Felix Catalaunensis Episcopus Sæc. XVII.
A. C. 1678.
per Cardinalem Cibo ad Papam detu-
lit, supplex, ut tempestive dissipare
vellet iniquas illorum molitiones, qui
cuncta, quæ per Clementis IX. trans-
actionem feliciter compolita fuissent,
omni data occasione evertere adlabo-
rant. Eodem tenore etiam Andega-
vensis Episcopus hoc anno ad Papam
litteras dedit, in quibus adversus An-
degavensem Universitatem declamans,
expostulabat, quod hæc Laicæ pote-
statis subsidio freta formulæ subscriptio-
nem, pro suo arbitrio, contempta au-
thoritate Episcopali, exigeret, ingen-
temque numerum Ecclesiasticorum do-
ctrina & pietate præcellentium, quibus
ad laboris Episcopalis subsidium ipse
vel maxime egeret, in exilium detrudi
procurasset: Denique vehementer que-
rebatur, quod non sine maxima ca-
lumnia quatuor his Episcopis etiam-
num imputetur, perinde ac si Clemen-
tem IX. Papam decepissent. Verum
ad hæc Præfulum litteras Pontifex
duntaxat, se maturius hac super re de-
liberaturum respondit: Magis benignis
oculis epistolam excepit Gilberti Choi-
felli Tornacentis Episcopi hoc anno die
vigesima quarta Aprilis datam; præ-
terquam enim, quod hunc Episcopum
morum integritate, doctrina, Aposto-
lico

Sæc. XVII. lico animarum zelo animique moder-
 A. C. 1678. tione eminere nosset, insuper illum
 sinceram & ingenuam mentis suæ de-
 clarationem maximi habuit. Ex hac
 autem epistola nimis prolixa duntaxat
 excerpimus sequentia: „Sane Beati-
 ssime Pater, cum omni ratione eni-
 „collapsam disciplinam pietatemque
 „sartam tectam conservare, male au-
 „dio apud nonnullos, qui se, licet be-
 „nevole paterneque reprehendi patien-
 „tur, vellentque consui pulvillos
 „omni cubito, ac mollioribus Laxior-
 „doctrinæ principiis semper indulgere
 „ut hætenus indulserant, mihi late-
 „ter tanquam Jansenistæ obloquentur
 „Ut autem hanc a me propulsem in-
 „riam, Beatissime Pater, patiar
 „quæso, Sanctissima humanitas Vestræ
 „ut intima animi mei sensa in paternæ
 „Beatitudinis Vestræ sinum effundam
 „Initio, Beatissime Pater, ii dum
 „taxat habebantur Jansenistæ, qui
 „Jansenio patrocinebantur, vel quinque
 „propositiones, quas occasione lib-
 „Jansenii damnaverat Innocentius
 „defendebant, vel certe defendere co-
 „debantur. Jam non solum abstru-
 „de gratia Christi Sententia, sed se-
 „rior de moribus Doctrina, castum
 „disciplinæ Ecclesiasticæ studium, &
 „acta ad Evangelii canonumque reg-

„las institutæ vitæ ratio, nihil nisi Jan- Sæc. XVII.
 „senismum spirare videntur. „ A. C. 1678.

„Quantum attinet ad doctrinam de
 „gratia, spero fore, ut me ab omni
 „erroris suspiciooe facile vindicem,
 „cum meam vestræ Sanctitati mentem
 „aperuero. Quod autem spectat ad
 „mores & disciplinam, quam felix esset
 „accusatio, Beatissime Pater, si illam
 „promererer? sed quam vereor, ne
 „apud Deum ea prorsus indignus in-
 „veniar? utut sit, quidquid credidero
 „Jansenismi mihi notam inurere, ex-
 „plicabo, paratus scilicet sine ulla æ-
 „quivocatione, a qua semper abhorruī,
 „sincere improbare, quod vestra San-
 „ctitas improbaverit, damnare quid-
 „quid damnaverit, & meas agendi sen-
 „tiendique rationes me denique totum
 „Apostolatui vestro subicere. „

„Hoc possum coram Deo profiteri,
 „Beatissime Pater, me nunquam Jan-
 „senii patrociniū suscepisse, & quin-
 „que propositiones damnatas damnas-
 „se, semper ex animo. Fateor equidem,
 „cum primum damnatæ sunt istæ pro-
 „positiones ab Innocentio X. audirem-
 „que a temerariis quibusdam Theolo-
 „gis hanc injuriam fieri Apostolicæ
 „Sedi, ut scilicet assererent ab ea dam-
 „natam esse SS. Augustini & Thomæ
 „Aquinatis doctrinam, me voluisse

Q 4

„ab

Sæc. XVII., ab eorum calumniis tantorum Eccle-
 A. C. 1678. „sæ doctorum nomina vindicare, me-
 „que, cum Innocentii Constitutionem
 „promulgavi, declarasse, illibata sem-
 „per manere SS. Augustini & Thomæ
 „dogmata, quod in me Molinistarum
 „omnium invidiam, odium, & furorem
 „concitavit. Nihilominus tamen, cum
 „ipse ego post aliquot annos fuisset
 „vocatus a Rege, tanquam alienus ab
 „omnibus partium studiis, tempore
 „Alexandri VII. ut contentiones Eccle-
 „sæ Gallicanæ conarer componere, &
 „Pater Ferrerius Societatis Jesu, qui
 „Regi deinde fuit a confessionibus, duo-
 „que ex primariis inter eos, qui Jan-
 „seniani credebantur, Lalanius scilicet
 „cet & Girardus, multis coram me de
 „Jansenii doctrina habitis colloquiis,
 „sæpius amice & pacifice nomine sua-
 „rum utrinque partium inter se com-
 „municassent, putaveram neminem
 „deinceps jure merito Jansenismi ac-
 „cusari posse. Res enim eo tandem
 „devenerat, ut singulis catholicarum
 „scholarum, licet dissidentium, Tho-
 „misticarum scilicet & Jesuitarum
 „more sua sensa depromentibus, & scri-
 „ptis hinc inde Romam missis, Ale-
 „xander VII. Sanctissimus Pontifex om-
 „nes catholice loqui intellexisset, ac
 „gaudere se testatus esset, nullam su-
 „per

„peresse hæreseos suspicionem: Cum Sæc. XVII.
 „autem nemo eo tempore novam su- A. C. 1678.
 „spicandi occasionem dedisset, existi-
 „maveram, Jansenismum jam fuisse ad
 „phantasmata aut puerorum terricula-
 „menta amandandum. Verum quidem
 „est post Ferrerii Lalanique, ac Gi-
 „rardi colloctiones, recruidisse ad-
 „huc disputationes, quia hoc nempe
 „superfuerat inter utramque partem
 „dissidium, quod qui Molinistæ dice-
 „bantur, eos, quos vocabant Janseni-
 „stas, vellent adigere, ut faterentur,
 „immo & jurejurando testarentur, quin-
 „que damnatas propositiones apud Jan-
 „senium reperiri; ni facerent, in san-
 „ctam Sedem perduelles, & hæretici
 „haberentur; Augustiniani autem vel
 „certe, qui eo nomine gloriabantur,
 „assererent, sibi proprio privatoque stu-
 „dio compertum esse, eas quinque pro-
 „positiones nullatenus ad Jansenium
 „pertinere, atque adeo se non posse
 „citra mendacium eas declarare Jan-
 „senianas: quod autem tales esse de-
 „crevissent Apostolicæ constitutiones,
 „id obreptione vel subreptione evenisse,
 „ex oscitatione forsan vel nimia Moli-
 „nistis credendi facilitate eorum, qui-
 „bus Innocentius X. & Alexander VII.
 „summi Pontifices legendi & exami-
 „nandi Jansenii provinciam demanda-

Sæc. XVII. „verant. Cum autem in dies magis
A. C. 1678. „ac magis ferveret contentio. Jansenii

„amici promiserunt, ne viderentur
 „sanctæ Sedi contradicere, immo ut
 „summam erga Sanctissimos Pontifices
 „observantiam testarentur, se suam su-
 „per Jansenii facto Sententiam alto si-
 „lentio sepultos, atque adeo quinque
 „propositiones sincere damando, sed
 „eas Jansenio nec asserendo, nec abju-
 „dicando, dogmati fidem, facto reve-
 „rentiam habituros. „

„Cumque jam ipse ad meam Cor-
 „venarum Ecclesiam reversus essem, ac-
 „cepissemque eos adhuc utrimque ac-
 „ter de facto disputare, cum Jansenii
 „istarum super sui Jansenii facto silen-
 „tium non sufficere clamarent Moli-
 „nistæ, ut constitutionibus apostolicis
 „satisficeret, ad Regem scripsi, ratus
 „me teneri totum, de quo agebatur,
 „negotium explicare. Significavi ergo
 „Christianissimo Principi, etsi maximum
 „haberi oporteret honorem Constitu-
 „tionibus apostolicis, neminem tamen
 „censendum esse hæreticum, aut in
 „Ecclesiam perduellem, vel schismatici-
 „cum, quamvis a definitione facti re-
 „cederet; cum tota universalisque Ec-
 „clesia circa singularia facta, quæ nulla
 „revelatione innotescunt, errori obno-
 „xia sit, & reipsa aliquando erraverit:
 „cujus

„cujus Sententiæ ut indubitatæ ac cer- Sæc. XVII.
 „tissimæ Patronos habemus summos A.C. 1678.
 „Sanctissimosque Pontifices; Pelagium II.
 „& Gregorium magnum; inter recentio-
 „res rerum Ecclesiasticarum tractato-
 „res, Eminentissimos Cardinales Bel-
 „larminum, Pallavicinum, inferioris
 „conditionis inter Eruditos, primæ
 „notæ Jesuitas Sirmondum, Petavium,
 „aliosque catholicissimos, & sanctæ
 „Apostolicæ Sedi devotissimos theolo-
 „gos. Secus autem omnino sentien-
 „dum esse, ajebam, de dogmatibus,
 „circa quæ Ecclesia falli nullatenus
 „potest, porro cavendum esse semper
 „monui, quotquot fidei meæ crediti
 „erant, ne facile etiam in facto a sum-
 „morum Pontificum definitionibus re-
 „cederetur; cum eos in rebus omnibus
 „ad regimen Ecclesiæ pertinentibus
 „singulari quadam gratia & Spiritus
 „sancti impulsu, ut plurimum, moveri
 „credendum sit: nec usque adeo teme-
 „rarius fui, sanctissime Pater, ut dixe-
 „rim senserimque errasse circa factum
 „Innocentium X. & Alexandrum VII.
 „sed tantum significavi, periculosum
 „esse, eos, qui solius facti definitioni
 „contradixissent, tanquam hæreticos
 „insectari; multo magis eos, qui non
 „contradixissent, sed solummodo ta-
 „„cuis-

Sæc. XVII., cuiſſent, ſi modo aliunde damnata
 A. C. 1678 „dogmata damnarent ex animo.,

„Hæc duntaxat egi & docui, ſan-
 „ctiſſime Pater, circa Janſenii nego-
 „tium. Cum vero mea ad Regem Epi-
 „ſtola, etiam me inſcio, typis man-
 „data fuerit, nec eam quiſquam re-
 „prehenderit, exiſtimavi, ſanctiſſime
 „Pater, me a nulla omnino veritatis
 „atque Eccleſiæ lege reſeſſiſſe. Si quid
 „peccavi, ignorans feci; errorem au-
 „tem, ſi quem Sanctitas veſtra mon-
 „ſtraverit, emendare paratus ſum.,

„Ceterum cum deinde tempore Cle-
 „mentis IX. optante Rege, gratulante
 „ſanctiſſimo Pontifice, maximi nomi-
 „nis Præſules Gallicani iisdem placan-
 „dis ſopiendisque contentionibus feli-
 „ciſſime ſtuduerint, res ad exitum per-
 „ducta ſit, paxque Eccleſiæ reddita,
 „non ſatis deſlere poſſum ea iterum
 „jurgia renovari. Non dubito porro,
 „quin tota Gallicana Eccleſia, Beatiſ-
 „ſime Pater, veſtris pedibus libenter
 „advolvatur, & Sanctitati Veſtræ ſup-
 „plicet etiam atque etiam, ut tandem
 „iſtis diſcordiis modum imponat, eas-
 „que ſua Authoritate compoſcat.,